

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	น
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๔ นิยามศัพท์เฉพาะที่ในงานวิจัย	๖
๑.๕ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย	๒๑
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒๑
๑.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๒๒
บทที่ ๒ การให้อภัยโทษในสังคมไทย	๒๓
๒.๑ คุณค่าและความสำคัญของการอภัยโทษ	๒๓
๒.๒ แนวคิดและรูปแบบการให้อภัยโทษของสังคมไทยในอดีต	๒๕
(๑) สมัยสุโขทัย (พ.ศ.๑๗๘๑ – ๑๘๘๑)	๒๕
(๒) สมัยอยุธยา (พ.ศ.๑๘๙๓ – ๒๓๑๐)	๒๕
(๓) สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ก่อนปี พ.ศ.๒๔๓๕ (รัชกาลที่ ๑ – รัชกาลที่ ๖)	๓๑
(๔) รูปแบบการพระราชทานอภัยโทษของพระมหากษัตริย์หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	๓๕
๒.๓ แนวคิดและรูปแบบการให้อภัยโทษในสังคมไทยปัจจุบัน	๔๒
๒.๔ ประเภทและรูปแบบของการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ	๔๓

๒.๕ องค์ประกอบและขั้นตอนการขอภัยโทษ	๔๖
๒.๖ การทูลเกล้าฯ ถวายบังคมทูลขอภัยโทษ	๔๗
๒.๗ ผลของการได้รับพระราชทานอภัยโทษ	๔๗
บทที่ ๓ วิเคราะห์พัฒนาการของการให้อภัยโทษบนฐานคิดเรื่องอภัยทานในสังคมไทย	๔๘
๓.๑ หลักธรรมพื้นฐานการให้อภัยทานที่เกี่ยวข้องกับการให้อภัยโทษ	๔๘
๓.๑.๑ หลักการและความสำคัญของกรรม	๔๘
๑) ความหมายและประเภทของกรรม	๕๐
๒) การให้ผลของกรรม	๕๔
๓) กฎแห่งกรรม ในฐานะเป็นหนึ่งในนิยาม ๕	๕๗
๔) เกณฑ์การตัดสินเจตนาในพระพุทธศาสนา (ธรรมาธิปไตย)	๕๘
๕) เกณฑ์วินิจัยกรรม	๕๙
๓.๑.๒ หลักการและความสำคัญอภัยทานในพระพุทธศาสนา	๖๐
๑) ความหมายของอภัยทาน	๖๐
๒) ประเภทของอภัยทาน	๖๑
๓) คุณค่าและความสำคัญของอภัยทาน	๖๒
๓.๑.๓ หลักการและความสำคัญโอสถกรรมในพระพุทธศาสนา	๖๕
๑) ความหมายของคำว่า โอสถกรรม	๖๕
๒) เกณฑ์พิจารณาโอสถกรรม	๖๙
๓) กฎแห่งกรรมและคุณค่าโอสถกรรม	๗๐
๓.๑.๔ ความสัมพันธ์ของอภัยทานกับการอภัยโทษ	๗๒
๓.๒ แนวคิดเรื่องอภัยทานต่อการให้อภัยโทษ	๗๓
๓.๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษของพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัย	๗๘
๓.๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษของพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา	๘๐
๓.๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษของพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงธนบุรี	๘๒
๓.๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษของพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น	๘๒
๓.๒.๕ แนวคิดเกี่ยวกับพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษของ	

พระมหากษัตริย์ในยุคปฏิรูปกฎหมายและการศาล	๘๓
๓.๒.๖ แนวคิดเกี่ยวกับพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษของ พระมหากษัตริย์หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕	๘๔
๓.๒.๖ แนวคิดเกี่ยวกับพระราชอำนาจในการพระราชทานอภัยโทษของ พระมหากษัตริย์ในปัจจุบัน	๘๕
๓.๓ ความสัมพันธ์ของการอภัยทานต่อหลักคิดและวิธีการให้อภัยโทษ	๘๖
๓.๓.๑ การปกครองแบบพ่อปกครองลูก	๘๖
๓.๓.๒ การปกครองแบบธรรมราชา	๘๗
๓.๓.๓ การปกครองแบบเทวสิทธิ์	๘๗
๓.๓.๔ การปกครองแบบประชาธิปไตย	๘๘
๓.๔ ผลของแนวคิดเรื่องอภัยทานต่อการให้อภัยโทษ	๘๙
บทที่ ๔ สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	๙๓
๔.๑ สรุปผลการวิจัย	๙๓
๔.๒ ข้อเสนอแนะ	๑๐๐
บรรณานุกรม	๑๐๒
ประวัติผู้วิจัย	๑๐๗

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก อักษรย่อชื่อคัมภีร์ในสารนิพนธ์เล่มนี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎก(ภาษาไทย) ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พุทธศักราช ๒๕๓๕ โดยได้กล่าวถึงแหล่งที่มา /เล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับ เช่น ม.อ. (ไทย) ๑๔/๒๘๖/๓๔๖ หมายถึง สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์ พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๑๔ ข้อที่ ๒๘๖ หน้าที่ ๓๔๖ เป็นต้น

พระวินัยปิฎก

วิ.ม. (ไทย) = วินัยปิฎก มหาวรรค (ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.อ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	อุปริปณณาสก์	(ภาษาไทย)
อ.จ.ด.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อ.จ.ป.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ปัญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อ.จ.น.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ฉกนิบาต	(ภาษาไทย)
อ.จ.อ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	อัฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
ข.ธ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ข.อ.ติ.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อติวุตตะกะ	(ภาษาไทย)